

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Пријемни испит
за филолошке гимназије и одељења
ТЕСТ ИЗ МАЂАРСКОГ ЈЕЗИКА
2010/11

FELVÉTELI TESZT
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOMBÓL
2010/11

REŠENJA

JAVÍTÓKULCS

1. Határozd meg a következő irodalmi alapfogalmakat:

sci-fi – Tudományos-fantasztikus művek, melyek egy elképzelt világban, legtöbbször a jövőben játszódnak (megnyilvánulási forma: szöveg, képregény, film, rajzfilm, színdarab stb.).

irónia – Dicsérő kifejezésbe rejtett gúny, leleplező szöveggörnyezet stb.

monológ – Társtalan beszéd, rendszerint drámai beszédmód.

szonett – Kötött szerkezetű, 14 soros versforma, a reneszánsz idején vált népszerűvé (Petrarca és Shakespeare). A petrarcai szonett beosztását kérjük: 4, 4, 3, 3 soros versszak. A rímképlet megjelölése elmaradhat (abba, abba, cdc, dcd).

ballada – Átmeneti műfaj, jellemzője a homály, sűrítés, szaggatottság. Népballada és műballada. A példa említése nem kötelező.

Minden helyes megoldás 0.5 pontot ér, összpontszám 5x0.5 = 2.5 pont.

2. Olvasd el a szövegrészletet, és értelmezd!

„Ha műelemzéssel próbálkoznék, ma már
tényleg nem is tudnám, hogy kezdjek hozzá.

Mert mihez is?

Választódná, jó, két könyv, két több mint jó könyv, egy verses, mondjuk, és egy prózai,
nagyon is jellegzetesen verses és nagyon is ugyanúgy prózai kötet, és akkor?”

(Tandori Dezső: *A Ralph Waldo Emerson-esszékből*)

a) Adj új/másik címet az esszérészletnek!

Például: Egy könyv – sok könyv, Mert mihez is?, A műelemzés fortélyai stb.

1 pont

b) Hogyan értelmezed a műelemzést a szövegrészlet alapján? (Fejtsd ki 2-3 mondatban!)

A válasz mutasson rá az értelmezés pluralitására!

3 pont

c) Hogyan kapcsolódik az olvasott részlet könyv-motívuma a te könyvélményedhez? Írj néhány mondatot legkedvesebb könyvélményedről, olvasmányodról!

A kreativitást és az olvasottságot értékeljük.

3 pont

3. Ki mondta, hol mondta?

Súgó: Töltsd ki a táblázatot!

Mondat	Regényhős	Cím	Szerző
„A gyűrűmet az életem árán is visszaszerzem!”	Jumurdzsák	Egri csillagok	Gárdonyi Géza
„Ha az öreg nem lenne, felkopna az állunk itt a nádasban!”	Tutajos vagy Bütyök	Tüskevár	Fekete István
„Én nem akarok többé debreceni diák lenni!”	Nyilas Misi	Légy jó mindhalálig	Móricz Zsigmond

Teljes megoldás esetén adunk 3 pontot.

4. Parti Nagy Lajos HA ÉPÜL HA OMLIK

a) Melyik népballadához kapcsolódik a költemény?

Megoldás: Kőműves Kelemenné

1 pont

b) Milyen költői eszközt ismersz fel az aláhúzott sorokban?

Megoldás: megszólítás

0.5 pont

5. Melyik műnembe tartoznak a következő műfajok?

elégia, komédia, mese, dal, regény, metafora, himnusz, egyperces novella

Megoldás:

LÍRA: elégia, dal, himnusz

EPIKA: mese, regény, egyperces novella

DRÁMA: komédia

KAKUKKTOJÁS: metafora

Hibátlan megoldás esetén adunk 2 pontot.

6. Egészítsd ki a levelet 4-5 mondattal!

Súgó: Ügyelj a megszólítás személyére és számára, a beszédhelyzetre és a történet végkicsengésére!

A kreativitást és a történet kohéziójának megtartását értékeljük.

3 pont

7. Pótold a hiányzó adatokat!

Súgó: A cím esetében többféle megoldás is elfogadható.

Mándy Iván: **A kavics, Kék dívány**
Gelléri Andor Endre: *Egy fillér*
Gion Nándor: **A kárókatona még nem jötték vissza**
Örkény István: *Egyperces novellák*
Arany János: *Családi kör*

Hibátlan megoldás esetén adunk 2 pontot.

8. Kosztolányi Dezső írta Velencéről...

a) Értelmezd röviden az aláhúzott mondatot!

A megoldás tartalmazza az átutazás és a színjáték értelmezését! Pl. itt nem lehet megállapodni, csak turistaként átutazni, az átutazás mint létértelmezés: élet és halál köztességében. A színjáték mint szerepjáték, álca, maszk stb.

2 pont

b) Hogyan írhatta volna meg mindezt az elbeszélő egyetlen sms-ben?
Pl. A vel.-i kulisszák mögött 1 fogorv. –i tábla. Nekik is fáj?

1 pont

9. Olvasd el a következő szavakat (címeket)! Mi lehet a téma?

Súgó: Négy jó megoldásért jár a 2 pont!

1. A lepkegyűjtő

Például: valaki csokornyakkendőket gyűjt, utalás egy olvasmányra stb.

2. Motl gyerek

Például: fejlődéstörténet, személyes élmény felidézése stb.

3. Merülő Saturnus

Például: utalás Weöres Sándorra, bűvárokodás stb.

4. Kőbe zárt fájdalom

Például: szobrászat, építészet, olvasmányélmény felidézése stb.

5. Zabkeselyű

Például: filmélmény elbeszélése, utalás a Zabhegyezőre stb.

6. Az átváltozás

Például: mitológiai utalások, meseélmény felidézése stb.

3 pont

10. Foglald össze röviden, hogyan kapcsolódnak Arany Jánoshoz az alábbi tények, adatok, személyek!

Nagyszalonta: **szülőhely**

Petőfi Sándor: **barátság, versek, levelezés**

Toldi: **műve**

Hibátlan megoldásért jár az 3 pont.

11. Milyen mássalhangzó-kapcsolódási törvény érvényesül a megadott szavakban?

ablakban	<i>zöngésségi részleges hasonulás</i>
unja	<i>összeolvadás</i>
fagyjon	<i>(írásban nem jelölt) teljes hasonulás</i>
hegyyel	<i>(írásban jelölt) teljes hasonulás</i>

2 pont (4x0,5)

12. Az alábbi szövegben néhány szó vagy kifejezés helyesírása hibás. Húzd alá, majd írd ki a vonalakra a helyes alakokat!

Savas esők skandináviában

Az 1990-es években a kristálytiszta vízű skandináv tavakban tapasztalt rejtéjes

halpusztulásról adtak hírt az újságok. A vizsgálatok kimutatták, hogy a savas eső

felelős a tavak élővilágának kihalásáért. A mérgező anyagokat Nyugateurópából a

szelek és a felhők vitték át az országhatárokon. Az erőművek és az autók szűrőberendezéseivel

megtudjuk akadályozni az erdők és a tavak gyors pusztulását, de csak akkor, ha egyetlen

ország sem vonja ki magát a káros anyagok elleni harcból.

Skandináviában, vízű, rejtélyes, újságok,

Nyugat-Európából, meg tudjuk (akadályozni)

3 pont (6x0,5)

13. Karikázd be az alábbi mondatpárokból annak a mondatnak a betűjelét, amelyikben nincs hiba!

- A) Az ünnepélyen elhangzott a Nemzeti dal megzenésített változata.
 B) Az ünnepélyen elhangzott a Nemzeti Dal megzenésített változata.
 A) Béla 5 cm-el magasabb Katinál.
 B) Béla 5 cm-rel magasabb Katinál.

2 pont

14. Húzd alá a felsoroltak közül azt a szót, amelyiknek a jelentése alapvetően eltér a többitől!

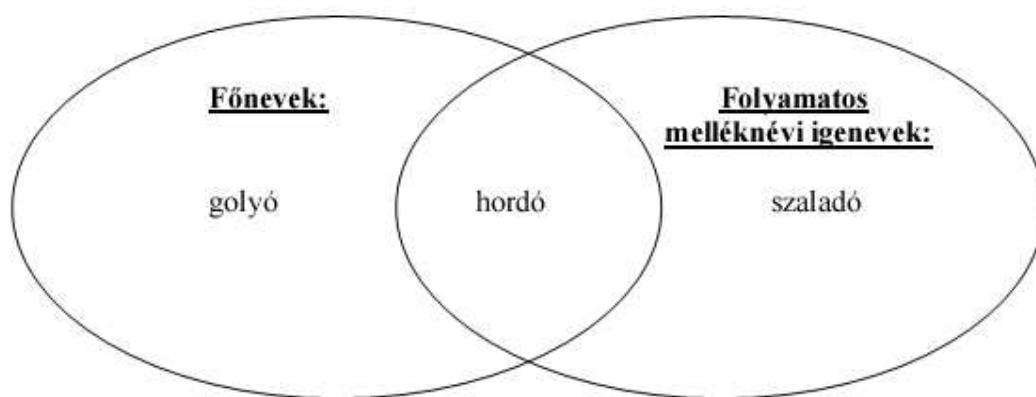
- a) ödöng, lődörög, cselleng, lohol, ténfereg
 b) szöszmötöl, pizsmog, barkácsol, babrál
 c) oson, lopakodik, settenkedik, bukdácsol, lopózik
 d) felfuvalkodott, fafejú, öntelt, beképzelt, nagyképű

2 pont (4x0,5)

15.

Szófajuk alapján írd az ábra megfelelő helyére a felsorolt szavakat!

ásító, olló, véső, nyávogó, tanító, kendő

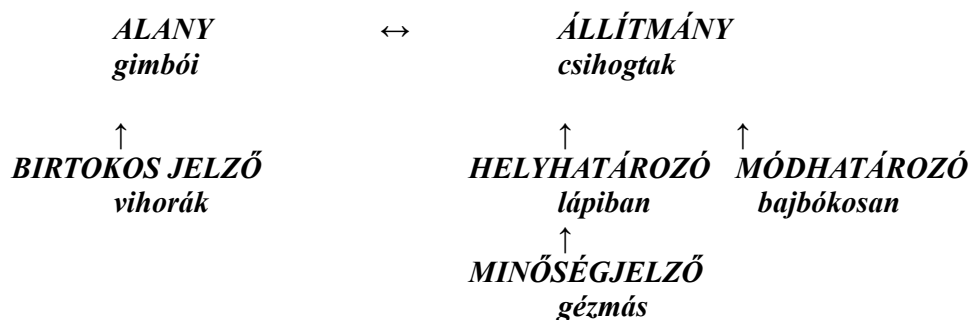
3 pont (6x0,5)

Főnév:
olló, kendő

mindkettő:
véső, tanító

melléknévi igenév:
ásító, nyávogó

16. A következő mondat halandzsanyelven íródott. Írd be a pontsorokra a megadott szerkezeti ábrának megfelelő mondatrészeket!

3 pont (6x0,5)

17. Egészítsd ki az alábbi mondatokat a megfelelő szóval, majd nevezd meg a kapott szó összetételének fajtáját!

	A szóösszetétel fajtája
Az öreg arcát sokat sütötte a nap, <i>napsütötte</i> arca volt.	<i>alanyos</i>
Az utcát sepri, foglalkozása <i>utcasöprő</i> .	<i>tárgyas</i>
Harcra edzették, tehát <i>harcedzett</i> volt.	<i>határozós</i>
Kitört az ablak üvege, megrendeltük az új <i>ablaküveget</i> .	<i>birtokos jelzős</i>

4 pont (4x0,5+4x0,5)

18. Írd be a *mos* ige képzett alakjait a táblázat megfelelő mezőjébe!

műveltető	<i>mosat</i>
szenvedő	<i>mosatik</i>
ható	<i>moshat</i>
visszaható	<i>mosakodik</i>

2 pont (4x0,5)

19. Oldd meg a feladatokat Kányádi Sándor versrészlete alapján!

*Tavasszal somfa lennék
talpig aranyban állva,
biztatón mosolyognék
a zsendülő világra.*

a) Melyik szóban található zöngesség szerinti részleges hasonulás?

biztatón

1 pont

b) Határozd meg pontosan a kiemelt szavak szófaját és mondatbeli szerepét!

	állva	zsendülő
szófaj	<i>határozói igenév</i>	<i>melléknévi igenév</i>
mondatbeli szerep	<i>módhatározó</i>	<i>minőségjelző</i>

4 pont

c) Alkoss a megadott szóból új, megadott szófajú szót, egy képző felhasználásával!

szem → *szemel, szemez,*. (ige)

személy, szemész,. (főnév)

szemes, szemtelen, . (melléknév)

szembe, szemben . (határozószó)

2 pont (4x0,5)

20. Párosítsd a két csoport rokon értelmű szólásait! Írd az első csoport szólásainak számát a második csoport melletti oszlopba a megfelelő helyre!

1. túllő a célon	lóvá tesz	2.
2. az orránál fogva vezet	átelik a ló másik oldalára	1.
3. valami van a füle mögött	szórja a pénzt	5.
4. madarat lehet vele fogatni	vaj van a fején	3.
5. nagy lábon él		
6. a sarkára áll		

2 pont (4x0,5)